

21.-27.AUGUSTS, 2015

Sesotiena

Pērkona lideris
**Juris
Kulakovs**

atklāti par
Ogres grautiņu
un to, kā bohēmu
aizstājis ar
ģimenes idilli

**Pensijai
vēl par
agru**

SAMTS UN ZĪDS. Šis Vīnes klasika tērps šūts Menueta koncertiem, bet tagad Juris Kulakovs tajā gaida savas dziesmuspēles *Mazais princis* pirmizrādi 1.septembrī

PĒRKONA PIEDZIMŠANA. Mākslas akadēmijas karnevālā 1981.gadā notika pats pirmais *Pērkona* koncerts, un šis ir turpat pēc gada. Reizēm Juris atstāj savu posteni pie sintezatoriem un metas rokenrolā ar ģitāru

Mana dienišķā dziesma

22.augustā ar **Jura Kulakova** nakti Ogres estrādē tiks svinēta grupas *Pērkons* legendārā koncerta 30 gadu jubileja ar likumsakarīgiem un nejauši sastaptiem viesiem. Pats meistars ir laimīgs un pie labas veselības

Uldis Rudaks, foto – Jānis Deīnats un no grupas *Pērkons* arhīva

Paaudzei, kas savus tīņa gadus pavadījusi 80.gados ar *Pērkona* dziesmām, arī šodien, tās dzirdot, acis sariešas asaras. Ne jau tāpēc, ka ar šīm dziesmām saistītos kādi skumji notikumi — visi iesaistītie mūziķi ir dzīvi, veseli un joprojām koncertē. Tās ir aizkustinājuma asaras par to, cik šīs dziesmas grupas līderim komponistam Jurim Kulakovam sanākušas izcilas un kā

tās tiek izpildītas.

Menueta dziedātājs Adrians Kukuvas esot Kulakovam teicis, ka viņš ir pārāk izšķērdīgs, vienā dziesmā izmantojot vairākas atšķirīgas muzikālās tēmas, kuru pietiku vismaz trijām. Juris smejas un saka, ka labprāt sacerētu dziesmu, kurā vispār nekas neatkārtojas, bet droši vien populārās mūzikas klausītājiem tāda kompozīcija būtu par sarežģītu.

Pērkons ir tā retā grupa, kurā skatuves līderis un konferansjē, kurš piesaka dzies-

mas, ir nevis kāds no vokālistiem, bet taustiņinstrumentālists un dziesmu autors Kulakovs, kurš pats paretam arī uzdzied savā tikai viņam raksturīgajā manierē, kas tikusi dēvēta par nebalsi, jo ne tuvu neieklaujas nekādos vokālajos rāmjos — tā drīzāk ir rītmiska deklamācija ar dziedāšanas pazīmēm. *Pērkona* koncertos viņš dzied sociāla rakstura dziesmiņu *Baletomānija*. Ir vesela Jura iedziedāta programma *Ētera odējs* ar dziesmām, kuru pamatā ir Jāņa Ziemeļnieka dzejoļi, kas izdota albumā un ▶

NEDZĒS, NEDZĒSI! Pērkonu koncerti vienmēr bijuši slaveni ar pirotehniku. Kulakova rokās nav ugunsdzēsamais aparāts, bet dūmu mašīna. Kuldgas estrādes svētki, 1981.gads

daudz spēlēja arī koncertos. Šovasar Edgara Liepiņa piemiņas koncertā Dzintaru koncertzālē Juris dziedāja *O, Lora!* no slavenās dziesmu programmas, kas 70. un 80.gadu mijā no magnetofona lentēm skanēja vai katrās latviešu ģimenes viesībās. Izrādās, šīs dziesmas franču-latviešu kalamūra un mūzikas autors ir pats Edgars Liepiņš, nevis Raimonds Pauls, kā citām šīs vienīgās tolaik aizliegtās Maestro sacerētās programmas dziesmām. To platē izdeva tikai Vācijas latviešu izdevniecība ar apzināti divdomīgo nosaukumu *KGB (Kultūras Glābšanas Biedrība)*.

Juris rakstījis mūziku gan korim, gan filmām, gan arī teātra izrādēm. 1.septembrī notiks pirmizrāde savulaik Liepājas teātrī iestudētajai un kā labākajai muzikālajai izrādei dramatiskajā teātrī 2001./2002.gada sezonā apbalvotajai Jura dziesmu spēlei *Mazais princis*. Šoreiz tā iestudēta Jaunatnes teātrī, kas darbojas koncertzālē Rīga Zinātnu akadēmijā. Preses konferencē, jautāts par ledvesmas rašanos, rakstot

mūziku dziesmuspēlei, Juris piecēlās kājās un nolāsija tikai īsu fragmentu no Antuāna de Sent-Ekzipēri *Mazā prinča*: «Nu, protams, es tevi mīlu, — teica puķe. — Tā bija mana vaina, ka tu par to neko nezināji.»

22.augustā Ogrē notiks Jura Kulakova nakts, kaut tā nav jubileja viņam pašam, bet gan leģendārajam, arī slavenajā Jura Podnieka filmā *Vai viegli būt jaunam* daudz apskatītajam *Pērkonu* koncertam Ogrē, pēc kura satrakojusies publika izdemolēja vilcienu un grupai otro reizi aizliedza koncertēt. Kopš šī notikuma ir pagājuši apaļi 30 gadi.

lespaidīgs viesu saraksts

Rādās, ka šī Kulakova nakts būs vesels festivāls, jo viesu skaits ir pamatīgs. Grupas *Instrumenti* un *Rīgas Modes* kā viņam tuvākās jaunās paaudzes grupas uzalcinātas diezgan likumsakarīgi. *Instrumentu* dalībnieks Reinis Sējāns jeb Reinsis ir *Pērkonu* ģitārista Leona Sējāna dēls, kurš ar viņu mūziku uzaudzis un tagad ir unīver-

sāls rezervists, kurš aizstājis gan bundzinieku Ikaru Ruņģi, gan basģitāristu Juri Sējānu un pat *Pērkonu* solistu Raimonu Bartaševicu.

Rīgas Modes taustiņinstrumentāliste Anete Stuce spēlē sintezatoru, ko grupa savulaik aizņēmusies no Jura, bet pēc tam atpirkusi. Divas Ogres koncerta viesu grupas ir nejaušas satikšanās rezultāts. Tās ir *Krampis* no Jura dzimtajiem Līvāniem un *Chomski Chess Club* no Aizkraukles, kur dzīvo Jura mīļotās sievietes Lili mamma. Otrā devusi atļauju afišā saukt viņus par *Šaha Klubu*, jo Jurim tie angļiskie nosaukumi nepatīk. Interesanti, ka Juris abas šīs grupas uzaicinājis, nezinot, ko viņi spēlē, līdzīgi kā savulaik *Pērkonā* pieņēma levu Akurateri, nemaz nepaklausoties, kā viņa dzied. Intuīcija parasti nepļevī. Vēl viens programmas papildinājums nācis pēc vēstules, ko atsūtījusi grupa *DJ Krankenuagen*. «Paklausījos internetā un teicu: jā!» saka Juris, un viņš vēlreiz trāpa mērķī — tā ir viena no interesantākajām pēdējā laika jaunajām grupām.

Kantātes *Mīlestībā viņo krūts* dziesmas ar Eduarda Veidenbauma vārdiem tiks atskanotas kopā ar RTU kori *Gaudamus*, ko Juris dēvē par savu fundamentālo sadarbības partneri. Pēc koncerta līdz pirmajam vilcienam ballīti no vinila plātēm spēlēs Dambis un šī raksta autors.

Būs arī *Menuets*, jo Imantam Kalniņam Ogres estrāde esot bijusi liktenīga vieta. «Eksistē leģenda, ka tur arī beigusies *2 x BBM* (Kalniņa toreizējās grupas — *red.*) darbība. Kalniņu pēc koncerta arestējusi milicija, jo viņam uz krūtīm karājis liels krusts un pats, protams, bija garmatāins. Viņu savākusi *melnā berta*, un komponists aizvests aizrestotā mašīnā. Tā ir leģenda, un es nezinu, cik tur tās patiesības. Lai tā tāda arī paliek.»

Koncertā piedalīsies arī kādreizējais *Pērkonu* dziedātājs un tagadējais operas solists Nauris Puntulis, kurš dzied hitus *Kam pieder šīs actiņas* un *Mēs pārtiekam viens no otra*, bet sākotnējā bundzinieka Daipa Strazdiņa gan diemžēl nebūšot. «Tas, kā viņš iespēja mūsu pirmos divus lenšu albumus, ir izcili. Bet viņš ļoti kautrējās, jo ir perfekcionists. Ja nav labā formā, tad labāk nespēlē. Aicināju viņu pirms pieciem gadiem uz Dzintaru koncertzāli nospēlēt vismaz vienu dziesmu, bet viņš tā arī neatnāca.»

Bohēma pieklususi

Juris Kulakovs nereti dēvēts par bohēmas lauvu, jo nevienam nebija noslēpums viņa aizraušanās ar jaunām sievietēm un grādīgajiem dzērieniem. Taču tagad viņš jau gandrīz trīs gadus ir laimīgi kopā ar krietni pieaugušāku sievieti Lili, kuru Juris ļoti slavē kā iejūtīgu, saprotošu, un, kas īpaši svarīgi, viņa ir trīs gadus studējusi medicīnu. Kritiskos brīžos zina, kā palīdzēt. No sava dzīvokļa Čaka ielā preti Ziedoņdārzam, kur vienmēr valdīja mākslinieciska nekārtība, Juris ir pārcēlies pie Lili uz Maskavas forštatī, kur

NO MENUETA PĒRKONĀ.

Kulakovs izveidoja *Pērkonu* 1980.gadā kopā ar saviem kolēģiem no grupas *Menuets* — divi no tiem ir Juris Sējāns (bass) un Raimonds Bartaševičs (balss)

PIEŅĒMA NEDZIRDOT.

Juris pieņēma levu *Akurateri* grupā pēc vienas sarunas, nemaz nepaklausoties, kā viņa dzied. Un neklūdījās. Viņa pat izdomāja nosaukumu *Pērkonu*. Reiz zoļojo jauniešu izskan Mežaparkā 1986.gadā

«Tolaik dzīvoju diezgan **pamatīgā trūkumā**. Iztikām no sievas arhitektes aldziņas, kas bija 80 rubļu, un kartupeļiem, kas tika sūtīti no Līvāniem»

Protests vai provokācija?

Diena.lv portālā pie ziņas par gaidāmo Ogres koncertu, kur tika minēts, ka jauniesī 1985.gadā izdemolēja vilcienu, protestējot pret pastāvošo komunistisko iekārtu, komentāros tas apstrīdēts, apgalvojot, ka tā vienkārši bija stipri ierēlību jauniesī bravūra. «Komentāros rakstītais ir pilnīgas blēņas! Tie jauniesī nebija sadzērušies. Nepavisam. Tajos laikos koncertos nebija nekādu alus teļu, un man negribas ticēt, ka tur nāca ar saviem polšiem somiņās, kaut arī neviens pie ieejas tās lietas nepārbaudīja. Domāju, ka jauniesī bija ieradusies kaut kādu ideālu meklējumos tieši uz koncertu. Nu, protests pret pastāvošo iekārtu — tas ir par skaļu teikts, bet labāk, ja kāds arī gribētu protestēt, ka to izgāž pret vilcienu, nevis pret cilvēkiem. Bet es joprojām turos pie versijas, ka tur notika provokācija. Jo tādu uzbudinātu masu ir ļoti viegli uz kaut ko samusināt. Pietiek pamest dzirksteli — izsist vienu lampiņu, un panesīs,» domā Juris.

Pēc vilciena demolēšanas vienam no jauniesīem, kurš uz apsūdzēto sola bija ▶

GULBIS IZDZĪVOJA.

Pērkona koncertos vispieprasītākā dziesma *Balāde par gulbi* parasti sākas ar horeogrāfiskiem elementiem. Bet publikai kliegt: «Gulbi, Gulbi, Gulbi» — tā jau ir klasika. Neviens viņu nenosita, jo tas taču ir tik velnišķīgi stulbi

Kulakovs nereti dēvēts par bohēmas lauvu, jo nevienam nebija noslēpums viņa **aizraušanās ar jaunām sievietēm**. Taču tagad viņš ir laimīgi kopā ar krietni pieaugušāku sievieti Lili

pilngadīgs, tika piespriests reāls cietumsods. «Diemžēl neesam ar viņu bijuši kontaktā. Antrai Cilinskai no Jura Podnieka studijas arī neizdevās ar viņu sazināties, kad taisīja filmas *Vai viegli būt jaunam* turpinājumu. Sameklēja viņa māju, satika mammu, un izrādās, viņš dzīvo ar «vilka pasi» un viņam nav pat personas koda. Kaut kur blandās un tikai šad tad iebraucot pie mammas. Protams, viņam ir pilnībā sačakarēta dzīve. Tie, kuriem iedeva nosacītu sodu, dzīvo ārzemēs, un vispār neko negrib par šo zināt,» skumji nosaka Juris.

Aizliegumu gaišā puse

Rokgrupa *Pērkons* piedzīvojusi divus koncertēšanas aizliegumus, kas grupai no vienas puses ir katastrofa, bet, iespējams, kā atzīst pats Juris, tikai pateicoties tiem, ir noticis pāris labu lietu. Pirmā aizlieguma laikā *Pērkons* pašu izveidotā studijā Akurateres mājā Mežaparkā ierakstīja savus pirmos divus albumus *Zibens pa dibenu*

un *Mākslas darbi*. Tie tā arī netika oficiāli izdoti līdz pat 90.gadiem, tomēr ieraksti, kas tagad jau kļuvuši par latviešu roka klasiku, kopš 1983.gada klejoja apkārt, pārakstūti no lentes uz lenti, un skanēja katra *Pērkona* cienītāja mājās. Un tad nāca otrais aizliegums pēc Ogres koncerta, pateicoties kuram sākās Jura sadarbība ar Edgaru Liepiņu. «Tolaik dzīvoju diezgan pamatīgā trūkumā. Iztikām no sievas Lienas arhitektes aldziņas, kas bija 80 rubļu, un kartupeļiem, kas tika sūtīti no Līvāniem, tāpat malciņa, jo tolaik dzīvojām Krāsotāju ielā, kur bija malkas apkure. Pēkšņi atskan zvans. Vai komponista dzīvoklis? Te viens aktierītis zvana. Vai mēs varētu satikties? Un tad sāka iet ļoti spoži. Ar tautasdziesmu programmu *Pasmaidi, sirds gaišā kļūs* izbraukājām visus lauku kultūras namus,» atceras Juris. Pēc tam vienu vasaru bijusi programma, kur piedalījās arī Edgara brālis Pēteris Liepiņš, — *Saka Jefiņš: esmu klāt* ar Jāņa Dreslera četrtrindēm no 30.gadu žurnāliem *Atpūta*. «Šķiet, ka nekādi ieraksti nav saglabājušies. No tā visa atceros tikai vienu pantiņu, kuru man patīk citēt: «Izeja ir tikai viena: piķis, sērs un pastardiena.»» Nākamā Edgara ideja bijusi grupa *Ārprāc-88*, kuras spilgtākie momenti fiksēti video Doma laukumā, kur aktieris uzstājās, gērbies un krāsojies kā panks. Juris šajā grupā spēlēja bungas, pārējie instrumentālisti bija Valdis Muktupāvels, kā arī *Menueta* un *Pērkona* dalībnieki Leons un Juris Sējāni.

Zivis uz skatuves

Pērkona atgriešanās notika 1987.gada festivālā *Liepājas dzintars*, pēc kura tika izdota plate ar divām *Pērkona* dziesmām. Pirmo un vienīgo vinila plati Latvijā *Pērkons* izdeva 1990.gadā — tā bija *Ballīte*. Dziesmas no pirmajiem diviem *Pērkona* albumiem bija iekļautas jau minētās izdevniecības *KGB* platē. Juri izsaucis konservatorijas mācību daļas prorektors Dzintars Kļaviņš. «Viņš jautāja, vai es zinu, ka man ir ārzemēs izdota plate. Nu, jā. Vai viņi jums jautāja atļauju izdošanai? Es teicu: nē. Tad viņš saka: varbūt jums vajag viņus iesūdzēt starptautiskajā tiesā par autortiesību pārkāpumu? Protams, iekšēji smaidīju, bet nopietnu ģīmi teicu: labi, padomāšu par to. Tā es domāju līdz šai baltai dienai.»

Kā diezgan komisku Juris atceras gadījumu 1988.gadā, kad *Pērkons*, kas tolaik bijis Tukuma rajona Lapmežciema zvejnieku kolhoza *Selga* kultūras nama paspārnē, sūtīts piedalīties kādā zvejnieku kolhozu ansambļu konkursā. «Mēs, sajutušies lieli, tur spirinājāmies visiem spēkiem, bet mūs tomēr kaut kā piežmiedza un piespieda piedalīties. Tad es nolēmu, ka darīsim visu, lai izgāztos — dabūtu pēdējo vietu. Es pateicu, lai katrs uzraksta pa dziesmai,» stāsta Juris. Leons uzrakstījis dziesmu par ekoloģiju ar sievas Daigas tekstu. Lai tās vēstījumu pasvītrotu, Raimondam bijušas gaišas bikses, kas līdz ceļiem notašķītas ar dubļiem, bet Naurim — uzkrāsota zila acis. «Ieva sacerēja baigo

simfoniju ar vokāli bez vārdiem, pati spēlēja arī sintezatoru. Nauris uzrakstīja dziesmu ar Klāva Elsberga tekstu, kur beigās bija vārdi: «Ak, puisīt, tā tu miri, kaut viņus varen' iri.» Raimonds neuzrakstīja ne noti, bet viņam bija konceptuāla kompozīcija — performance *Zivju zupa*. Viņš staigāja pa publiku, jautājot, kas vajadzīgs zivju zupai. Ūdens. Zivis. Tagad vārieties, burbuļojiet! Mums bija kaut kādas taures, ar kurām pavadījām Raimonu un aptaurējām, arī staigājot pa publiku. Māris Students (ilggadējs *Pērkona* skaņu vīrs — *aut.*) reāli cepa zivi uz skatuves, un uzraksts padomju laika stilā priekšā vēstīja: «Foreļu nav». Programmas tituldziesmu *Svētki Rojā* uzrakstīja mūsu gaismotājs Armands Rēķis. Beigās nolēmu, ka man arī tomēr vajag uzrakstīt *grand finale*, un tapa *Eksotiskā sala*. Izdomāju, ka mums vajadzīgas izaicinoši ģērbušās meitenes ar pūšamajiem, kuras dejo, un arī pašai grupai bija iestudēti vienkārši deju soļi. Beidzās ar to, ka mums piešķīra galveno balvu.» Vēlāk ar to pašu programmu *Pērkons* ārpus konkursa piedalījās arī *Liepājas dzintarā*.

Ģimenes idille

Par Juri ir teikuši, ka viņš ir viens no retajiem komponistiem, kurš nelauž dzeju. *Pērkonā* viņš rakstījis dziesmas lielākoties ar Māra Melgalva un Klāva Elsberga, arī ar Eduarda Veidenbauma dzejoļiem, bet šo autoru darbu ir tik, cik ir. Varbūt izdevies atrast kādu no dzīvajiem, kura dzeju labprāt izmantotu? «Juris Kronbergs (Zviedrijā dzīvojošs latviešu dzejnieks, tulkotājs, mūziķis — *aut.*) noteikti. No jaunajiem — es diemžēl to sabiedrību īsti nepazīstu. Būtu jāpapēta. Ir viena lieta. Vienu laiku bija sākusies tāda tendence ļoti runāt par savām izjūtām, tie dzejoļi nebija īsti uz āru, uz publiku...»

Šajā brīdī nošķind atslēgas, un mājās ierodas Jura draudzene Lili. Viņa iesaucas: «Zili dūmi!» Taču tas skan nevis dusmīgi, bet draudzīgi un pat rotaļīgi. Viņa nodemonstrē savas jaunās ekstravagantās brilles un pagatavo mums vakariņas — no Līvāniem atvesto pupiņu salātus ar brieža desu. Juris kā mazs bērns ietiepjās, ka graudu baltmaizi neēdīs, un no kaut kurienes izvelk rupjmaizes grauzdīņus. Lili mīļi sauc savu dzīvesbiedru tikai par Jurīti un rāda ar telefonu nofilmēto *Pērkona Manu dienišķo dziesmu* no šajā pašā dienā notikušās uzstāšanās *TV24*: «Uldi, viņš šodien bija tik brīnišķīgs ar to mazo akordeoniņu, un pat pa notiņām trāpīja. Kad Jurītis ir tāds kā šodien, tad visas dvēseles dzied.» Ierakstā dzirdams, kā viņa pati dzied līdz. «Es nemāku dziedāt — nezināju, ka tas ierakstīsies. Pēc vakariņām brauksim pastaigāt gar jūriņu?» piedāvā Lili, kas liek Jurim satraukti iesaukties: «Ko!?!», uz ko Lili tikpat ironiskā laipnībā atbild: «Es zināju, ka tev tas patīks.» Idille patiešām aizkustinoša.

Uz palodzes stāv mūzikas ierakstu ga-

da balva *Zelta mikrofonis*, kurai apakšā uzlīmētais uzraksts «2013. Par mūža ieguldījumu» daļēji noplēsts. Juris smejas un saka, ka tas mūža ieguldījums jau tāda divdomīga lieta — izvadīšana pensijā. Un *Pērkons* pensijā vēl netaisās. Vismaz tuvākajā laikā. *Pērkons* dārd. Joprojām.♦

PIRMS 30 GADIEM

1985.gada Ogres Pērkona koncerta liecinieki

Kaspars Ozols

Miliči estrādē mani neielaida saplēsto un kniedēto džinsu dēļ. Iekļuvi pa žoga caurumu, pateicoties lādzīgam Ogres onkulim, sabiedriskajam kārtības sargam jeb dražņņīkam, kurš tur dežurēja. Pēc tam divreiz mani izraidīja no estrādes — par atļaušanos novilkt kreklu un par atrašanos kompānijā, kur kāds atvēris lietussargu ar uzrakstu *Pērkons*. Abās reizēs ar tā paša Ogres onkuļa palīdzību iekļuvi atpakaļ. Beidzot sākās! Skatuves stūros uzsprāga petardes, un Kulakovs sāka spēlēt kaut kādu jaunu skaņdarbu. Emocijas bija sakāpinātas līdz baltkvelei, un, kad uz skatuves parādījās leva, mēs jau bijām ekstāzē. Trešoreiz iekļūstot estrādē, trāpījās tieši tajā brīdī, kad visi metās pie skatuves. Šobrīd tas, protams, izklausās naivi, bet rok koncertā Padomju Savienībā tā bija dumpīguma augstākā izpausme. Bēdīgi slavenajā vilcienā es nenonācu visai nopietna iemesla dēļ — bijām iepazīšies ar meitenēm no Lielvārdes un pavadījām viņas mājup.

Gints Putniņš

Pēc izbaudītā *Pērkona* koncerta braucu tajā liktenīgajā vilcienā no Ogres uz Rīgu, bet ne tajos vagonos, kas tika izdemolēti. Pats neko nedemolēju. Tomēr nojaust, ka citos vagonos kaut kas tāds notiek, nebija grūti, jo pa visu vilcienu klīda cilvēki ar visādām nolauztām vagonu detaļām rokās. Vilcienam apstājoties Rīgas stacijā, izkāpu un devos prom, bet pienāca klāt miliči un mani arestēja. Aizveda uz iecirkni, kur noturēja visu nakti. Nekādas agresivitātes no likumsargu puses gan nebija. Mani vairākkārt iztaujāja vispirms miliči, pēc tam arī vīri pelēkos uzvalkos, visticamāk, čekisti. Pret rītu palaida mājās. Vēlāk mana mamma darbavietā tika strostēta par nepietiekami pareizu un stingru dēla audzināšanu. Ar to arī šis piedzīvojums beidzās.

